

Kirjallinen kysymys KK 87/2016 vp

Krista Mikkonen vihr ym.

Kirjallinen kysymys peruskoulutuksen valtionosuuksien laskenta-perusteista

Eduskunnan puhemiehelle

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan oppilas- ja muiden ikäluokkien määrän perusteella. Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Oppilaan käydessä koulua muussa kuin oman kunnan koulussa (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä oppilaitoksessa) valtionosuusjärjestelmä edellyttää kotikuntalaskutusta. Oppilaan kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa kotikuntakorvausta oppivelvollisuuttaan suorittavasta oppilaasta sille opetuksen järjestäjälle, jonka opetukseen oppilas on osallistunut.

Joensuun Steinerkoulu on yksi kotikuntalaskutuksen piirissä oleva koulutuksen järjestäjä. Steinerkoulu on ollut toiminnassa yli kymmenen vuotta, joista kolme viimeistä pysyvän valtionavun piirissä. Koulu on vakiinnuttanut asemansa kaupungissa. Aloittaneet luokat ovat olleet täysiä, ja oppilasmäärä on noussut noin 20 prosentin vuosivauhtia niinä vuosina, joina koulu on ollut valtionavun piirissä.

Kasvavan koulun valtionosuus ei ole kuitenkaan pysynyt oppilasmäärän perässä, sillä kotikuntakorvauksen perusteena olevat oppilaat ja niiden kotikunnat määräytyvät varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden lopun tilanteen (31.12.) mukaan. Vuonna 2016 valtionosuudet määräytyvät siis vuoden 2014 lopun oppilasmäärän mukaisesti. Joensuun Steinerkoulu on kasvava, ja uusia luokkia syntyy edelleen. Tämä on aiheuttanut tilanteen, jossa koulu on joutunut toimimaan 20–30 % alhaisemmalla valtionosuudella kuin koulun senhetkinen oppilasmäärä olisi edellyttänyt. Aktiivinen oma varainhankinta ei ole riittänyt korjaamaan talouden epätasapainoa.

Vastaavanlainen tilanne, jossa valtionosuuksien laskutapa mahdollisti rahoituksen jäämisen jälkeen todellisesta tarpeesta, havaittiin viime syksynä turvapaikanhakijoiden perusopetukseen valmistavan koulutuksen kohdalla. Sen rahoitus on määräytynyt varainhoitovuoden ja sitä edeltävän vuoden 20.9. oppilasmäärien keskiarvon mukaisesti, minkä vuoksi rahoitus ei huomioinut niitä oppilaita, jotka tulivat opetuksen piiriin laskentapäivien ulkopuolella. Opetus- ja kulttuuriministeriössä alettiin valmistella tähän liittyvää lakimuutosta viime syksynä. Laki tuli voimaan vuoden 2016 alusta. Kotikuntalaskutuksen piirissä olevien opetuksen järjestäjien kohdalla olisi tarve vastaavanlaiseen korjaukseen niin, että laskentaperustetta muutettaisiin lähemmäksi todellista tilannetta.

Kirjallinen kysymys KK 87/2016 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että kotikuntalaskutuksen piirissä olevien koulutuksen järjestäjien valtionosuuksien laskentatapa saadaan paremmin ajan tasalle ja vastaamaan todellista oppilasmäärää?

Helsingissä 25.2.2016

Krista Mikkonen vihr
Jani Toivola vihr